

SPIS TREŚCI

2.	Praca w Islandii	2
2.1.	Podejmowanie pracy przez obywateli Polski w Islandii	2
2.1.1.	Zasady dostępu obywateli Polski do islandzkiego rynku pracy	2
2.1.2.	Prowadzenie własnej działalności gospodarczej w Islandii	2
2.2.	Sposoby poszukiwania pracy w Islandii	5
2.2.1.	Publiczne służby zatrudnienia	5
2.2.2.	Europejskie Służby Zatrudnienia EURES	5
2.2.3.	Niepubliczne agencje pośrednictwa pracy	5
2.2.4.	Prasa	6
2.2.5.	Inne sposoby poszukiwania pracy	6
2.2.6.	Ubieganie się o pracę (wymagane dokumenty – CV, list motywacyjny i inne)	6
2.3.	Warunki pracy	6
2.3.1.	Rodzaje umów o pracę	6
2.3.2.	Czas pracy	7
2.3.3.	Urlop wypoczynkowy	8
2.3.4.	Wynagrodzenie za pracę	8
2.4.	Podatki	9
2.4.1.	Podatek dochodowy od osób fizycznych	9
2.4.2.	Podatek VAT	12
2.4.3.	Inne podatki i opłaty lokalne	12
2.5.	Zabezpieczenie społeczne	13
2.5.1.	Świadczenia z ubezpieczeń społecznych – beneficjenci i warunki uzyskania	13
2.5.1.1.	Emerytura	13
2.5.1.2.	Świadczenia na wypadek choroby	13
2.5.1.3.	Świadczenia wypadek tytułu macierzyństwa	13
2.5.1.4.	Renta z tytułu niezdolności do pracy	14
2.5.1.5.	Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	15
2.5.2.	Inne świadczenia socjalne – beneficjenci i warunki uzyskania	17
2.5.2.1.	Świadczenia rodzinne	17
2.5.2.2.	Świadczenia z tytułu bezrobocia	17
2.5.3.	Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu	18
2.6.	Centrum Wielokulturowe.....	18

2. Praca w Islandii

2.1. Podejmowanie pracy przez obywateli Polski w Islandii

2.1.1. Zasady dostępu obywateli Polski do islandzkiego rynku pracy¹

Po 1 maja 2006 r. Islandia w pełni otworzyła swój rynek pracy dla obywateli nowych państw Unii Europejskiej, w tym Polski. Jediną formalnością, jakiej należy dopełnić po przybyciu na miejsce pracy w tym kraju, jest zarejestrowanie się i uzyskanie pozwolenia na pobyt. Jest to jednak wymagane jedynie wówczas, gdy pobyt przekracza 3 miesiące. Obie sprawy będą jedyną formalnością dla osób, które przedstawią umowę zawartą z miejscowym pracodawcą, bądź udokumentują środki pozwalające na samodzielne utrzymanie się. Jednak strona islandzka zastrzega, iż problemy ze znalezieniem pracy mogą mieć osoby nieznające języka angielskiego. Ponadto od przyjeżdżających do pracy oczekiwana jest gotowość do podjęcia nauki języka islandzkiego.

W Islandii dużo ofert pracy występuje zwykle w przemyśle rybnym oraz w rolnictwie, np. w gospodarstwach rolnych zajmujących się hodowlą trzody chlewnej i na fermach zwierząt futerkowych. Rośnie również zapotrzebowanie na wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników budowlanych.

2.1.2. Prowadzenie własnej działalności gospodarczej w Islandii

Kto może założyć spółkę w Islandii?

Spółki akcyjne, prywatne z ograniczoną odpowiedzialnością do wartości kapitału nominalnego, oraz spółki prywatne oraz cywilne mogą być zakładane w Islandii przez osoby posiadające dowolne obywatelstwo. Osoby te muszą jednak spełniać odpowiednie wymagania prawne.

W niektórych wypadkach do założenia takich podmiotów przez osobę nie posiadającą statusu rezydenta Islandii lub objęcia stanowiska członka zarządu, dyrektora lub dyrektora oddziału takiego podmiotu, może być konieczne zwolnienie udzielone przez Ministra Handlu.

Zwolnienia takie nie są potrzebne obywatelom pozostałych państw OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwołu) lub EOG (Europejski Obszar Gospodarczy), a obywatele EOG nie potrzebują zezwolenia na pracę w Islandii. W przeciwnym wypadku, większość założycieli podmiotu prawnego musi być rezydentami Islandii.

Spółka z siedzibą w pozostałych państwach członkowskich OECD lub EOG ma zasadniczo te same prawa do prowadzenia działalności w Islandii, co spółka z siedzibą w Islandii.

Z reguły nie nakłada się ograniczeń na zagraniczną własność podmiotów gospodarczych, za wyjątkiem określonych sektorów o kluczowym znaczeniu dla państwa (takich jak rybołówstwo i przetwarzanie ryb).

Dowolna osoba (posiadająca status rezydenta lub nie) może założyć w Islandii szczególny rodzaj spółki - międzynarodową spółkę handlową. Celem takiej spółki jest obrot lub pośrednictwo w obrocie z podmiotami zagranicznymi (poza jurysdykcją islandzką), towarami oraz/lub usługami pochodzącymi spoza Islandii.

W Islandii nie nakłada się ograniczeń na zakup lub sprzedaż walut obcych.

Ogólne zasady tworzenia podmiotów gospodarczych w Islandii (od 1 stycznia 2003 r.)

Najważniejsze spółki akcyjne oraz prywatne z ograniczoną odpowiedzialnością podlegają

¹ Informacje zawarte w tym rozdziale zostały przygotowane przez Pana Marcina Jaworka z MPiPS i zostały ujęte w artykule "Dostęp do pracy w wybranych krajach UE", "Służba Pracownika" nr 8/2006 str. 24.

rejestracji w Rejestrze Spółek z Ograniczoną Odpowiedzialnością (hlutafélagaskrá), Lindargata 9, 150 Reykjavík. Spółdzielnie rejestrują się w Rejestrze Spółdzielni (samvinnufélagaskrá), w tym samym miejscu. Spółki cywilne oraz osoby prowadzące działalność gospodarczą rejestrują się w biurze szeryfa (sýslumaður).

W chwili rejestracji Urząd Statystyczny przydziela numer identyfikacyjny, a urząd skarbowy numer VAT. Mogą też zostać wydane dodatkowe koncesje, np. koncesje przemysłowe.

Obcokrajowcy najczęściej zakładają w Islandii oddział spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Istnieje też możliwość utworzenia spółki samodzielnej (zależnej) w Islandii lub zakupu akcji spółek islandzkich, choć nie spółek zajmujących się rybołówstwem i przetwarzaniem ryb. Możliwe jest również utworzenie międzynarodowych spółek handlowych.

Pomocy przy utworzeniu spółek zagranicznych w Islandii udzielają adwokaci wyszczególnieni na liście podanej na stronie internetowej Adwokatury Islandzkiej, Álfamýri 9, 108 Reykjavík, <http://www.lmfi.is> (e-mail: lmfi@lmfi.is tel. 00 354 568 5620, fax. 00 354 568 7057).

Spółki akcyjne posiadają wielu akcjonariuszy, a celem tych spółek jest pozyskanie kapitału, na przykład na giełdzie papierów wartościowych. Zasady dotyczące spółek z ograniczoną odpowiedzialnością są prostsze niż zasady dotyczące spółek akcyjnych. Spółki akcyjne muszą posiadać dwóch założycieli, dwóch akcjonariuszy, trzech członków zarządu oraz dyrektora. Wymagania dla spółek z ograniczoną odpowiedzialnością ograniczają się do jednego założyciela, jednego udziałowca, jednego członka zarządu w wypadku czterech lub mniejszej liczby udziałowców, nie ma też wymogu zatrudniania dyrektora. W spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością posiadających jednego udziałowca nie odbywają się zebrania zarządu i udziałowców. Przepisy dotyczące oddziałów są podobne dla obu rodzajów spółek, przy czym informacje, których publikacja jest obowiązkowa, są bardziej rygorystyczne dla spółek akcyjnych. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością muszą jedynie w chwili założenia podać do informacji liczbę udziałowców.

Stanowisko	Minimalna liczba osób potrzebnych w spółce akcyjnej	Minimalna liczba osób potrzebnych w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
Założyciel	2	1
Akcjonariusze	2	1
Członkowie zarządu	3	1 lub więcej w zależności od akcjonariuszy
Dyrektor	1	0

Rejestracja spółki w Islandii to proces prosty i nieskomplikowany. Rejestracja odbywa się w Rejestrze Spółek prowadzonym przez Dyrektoriat Podatkowy (<http://www.rsk.is>).

Międzynarodowe spółki handlowe muszą wystąpić o koncesję udzielaną przez Komitet Certyfikacyjny.

Opodatkowanie spółek

Stopa podatku dochodowego dla spółek z ograniczoną odpowiedzialnością wynosi 18% netto. Stopa podatku dochodowego dla spółek cywilnych wynosi 26% netto. Stopa podatku dochodowego dla międzynarodowych spółek handlowych wynosi 5% netto.

Podatki od wartości majątku w wysokości 0,6% są nakładane na aktywa netto spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółek cywilnych. Międzynarodowe spółki handlowe są zwolnione z podatku od wartości majątku.

Wyplacone dywidendy nie podlegają odliczeniu od zysków spółki wypłacających te dywidendy.

Eliminacja podwójnego opodatkowania dywidend wypłacanych przez jedną spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością drugiej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością odbywa się przez umożliwienie specjalnego odliczenia dla spółki otrzymującej dywidendy.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest zobowiązana odprowadzić podatek wg stawki 10% od przekazywanych dywidend. Natomiast pobierany podatek podlega pełnemu odliczeniu przy ostatecznym rozliczeniu osób fizycznych posiadających status rezydenta. Jest on również zwracany spółkom z ograniczoną odpowiedzialnością. Osoby fizyczne płacą podatek w wysokości 10% od otrzymanych dywidend.

Aby uzyskać dalsze informacje dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej w Islandii, należy się skontaktować z:

Iceland Chamber of Commerce (Islandzka Izba Handlowa),

House of Commerce,

Kringlan 7,

103 Reykjavik.

Tel. : 00 354 510 7100, Fax : 00 354 568 6564.

<http://www.chamber.is>

Aby uzyskać dalsze informacje dotyczące rejestracji spółek, należy się skontaktować z:

The Internal Revenue Directorate (Dyrektoriatem Podatkowym)

<http://www.rsk.is>

Aby uzyskać dalsze informacje dotyczące kwestii podatkowych, należy się skontaktować z:

The Directorate of Internal Revenue (Dyrektoriatem Podatkowym),

Laugavegur 166,

150 Reykjavik

Tel. : 00 354 563 1000, Fax : 00 354 562 4440.

<http://www.rsk.is>

Aby uzyskać angielskie tłumaczenie ustawy o spółkach akcyjnych, prywatnych z ograniczoną odpowiedzialnością do wartości kapitału nominalnego, spółkach prywatnych i cywilnych oraz pozostałe powiązane informacje, należy się skontaktować z:

The Ministry of Commerce and Industry (Ministerstwo Handlu i Przemysłu),

Arnarhvali,

150 Reykjavik

Tel. : 00 354 560 9070, Fax : 00 354 562 1289.

<http://www.stjr.is>

Aby uzyskać dalsze informacje dotyczące inwestowania w spółki islandzkie, należy się skontaktować z:

Invest in Iceland Agency, General Investments (Agencja ds. inwestycji w Islandii, Inwestycje Ogólne)

Borgartúni 35 ,

105 Reykjavik
Tel. : 00 354 561 5200, Fax : 00 354 511 4040 .
<http://www.invest.is>
e-mail: info@invest.is

2.2. Sposoby poszukiwania pracy w Islandii

2.2.1. Publiczne służby zatrudnienia

W każdym regionie kraju działa urząd pracy, największy znajduje się w regionie Reykjavíku (Vinnumidlun Höfudborgarsvædisins).

Jako obywatel UE/EOG masz bezpłatny dostęp do usług islandzkich publicznych służb zatrudnienia. Islandzkim odpowiednikiem biura pracy jest Vinnumidlun. Adresy biur dostępne są na stronie internetowej Dyrekcji Pracy (Vinnumalastofnun), <http://www.vinnumalastofnun.is> (Svædisvinnumidlunir). Dostępna jest także wersja angielska tej strony. Najlepszym rozwiązaniem jest rozpoczęcie ze strony <http://www.eures.europa.eu>

Regionalne publiczne urzędy pracy działają w całym kraju. Świadczą one nieodpłatne usługi na rzecz osób poszukujących pracy, a także pracodawców poszukujących pracowników.

2.2.2. Europejskie Służby Zatrudnienia EURES

Europejskie Służby Zatrudnienia (EURES) mają oddział w Reykjavíku, gdzie doradcy EURES udzielają informacji na temat pracy i warunków życia na Islandii, a także pomagają osobom poszukującym pracy w jej znalezieniu (pytania: eures@svm.is). Strona internetowa <http://www.eures.is> dostarcza użytecznych informacji dodatkowych na temat zatrudnienia, życia i pracy.

Praca sezonowa

Oferty pracy sezonowej znajdziesz w bazie danych EURES, większości na farmach, w pensjonatach i przemyśle mięsny: <http://www.eures.europa.eu> . Znajdź oferty poprzez opcję: szukaj pracy (wybierz lokalizację: Islandia), znajduje się ona w katalogu dla osób poszukujących pracy.

EURES, VMH

Engjateigur 11
IS-105 Reykjavik
Tel: 00 354-554 7600
Fax: 00 354-554 7601
email: eures@svm.is
<http://www.eures.europa.eu>

2.2.3. Niepubliczne agencje pośrednictwa pracy

Prywatne agencje pośrednictwa pracy mogą funkcjonować pod warunkiem, że ich usługi są świadczone nieodpłatnie dla osób poszukujących pracy.

Agencje pośrednictwa pracy są czasami wykorzystywane przez firmy, zwłaszcza w regionie stolicy - tam też działa dziesięć agencji. Agencje proszą poszukujących pracy o rejestrację, tylko część dostępnych ofert pracy jest ogłaszana. Zazwyczaj są to stanowiska kierownicze lub eksperckie,

gdzie wymagana jest znajomość języka islandzkiego. W obszarze technologii informatycznych (IT) oraz zaawansowanych technologii, znajomość islandzkiego nie jest czasami konieczna.

Adresy prywatnych agencji znajdziesz na stronie internetowej Dyrekcji Pracy:

<http://www.vinnumalastofnun.is> (Radningarþjonustur). Część z nich posiada wersje angielskie.

2.2.4. Prasa

Czytaj części ogłoszeniowe w gazetach: Morgunbladid, Frettabladid oraz DV. Oferty pracy publikowane są co niedziela w Morgunbladid. <http://www.mbl.is> , <http://www.frettabladid.is> , <http://www.dv.is> (wszystkie strony po islandzku).

2.2.5. Inne sposoby poszukiwania pracy

Związki zawodowe

Skontaktuj się z lokalnymi oddziałami związku zawodowego dla Twojego zawodu lub branży (stettarfelag, verkalydsfelag): Konfederacja Islandzkich Związków Zawodowych <http://www.asi.is> , Sættúni 1, 105 Reykjavik. Tel.: 00 354 53 55 600, Fax: 00 354 53 55 601.

Możesz tam otrzymać informacje na temat obecnych tendencji w zatrudnieniu dla Twojego zawodu, a także porady na temat tego, gdzie rozpocząć poszukiwania pracy. Możesz także na tej stronie znaleźć podręcznik islandzkiego prawa pracy.

Usługi publicznych i prywatnych agencji pośrednictwa pracy są w coraz większym stopniu świadczone z wykorzystaniem internetu.

Spółki z różnych branż możesz znaleźć w tzw. Żółtej Linii: <http://www.gulalinan.is> (dostępne wyłącznie po islandzku).

2.2.6. Ubieganie się o pracę (wymagane dokumenty – CV, list motywacyjny i inne)

Dobrze jest przygotować swoją aplikację wraz z CV, certyfikatami, dyplomami i referencjami. Dla stanowisk, na których znajomość islandzkiego nie jest konieczna, możesz składać aplikację po angielsku, lub w niektórych przypadkach po skandynawsku. W wielu wypadkach wymagane jest skorzystanie ze specjalnych formularzy aplikacyjnych dostępnych w publicznych służbach zatrudnienia, a także prywatnych agencjach pośrednictwa pracy. Formularz aplikacyjny, który zazwyczaj wymagany jest dla ofert pracy promowanych przez EURES, można znaleźć na stronie internetowej: <http://www.eures.is>. Ubiegając się o pracę na Islandii, dobrze jest podkreślać, że przyjeżdżasz tu do pracy. Opisywanie, jak bardzo chciałbyś „zobaczyć Islandię” najlepiej zachować dla siebie, ponieważ może to dać pracodawcy (niesłuszne) wrażenie, że przyjeżdżasz tu jako poszukiwacz przygód, a nie pracownik.

2.3. Warunki pracy

2.3.1. Rodzaje umów o pracę

Umowa o pracę może mieć na początku charakter umowy ustnej, lecz pracodawca jest zobowiązany wręczyć Ci pisemne potwierdzenie lub deklarację nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od podjęcia pracy. Formularz umowy o pracę możesz pobrać ze strony <http://www.eures.is> . Formularz umowy o pracę ma pola dla wszystkich wymaganych informacji: krótki opis wykonywanej pracy, płace lub pensja stała, płatności miesięczne czy tygodniowe itp. Warunki układu zbiorowego pomiędzy związkami zawodowymi a pracodawcami, takie jak: stawki minimalne, prawo do dni wolnych od pracy i urlopu płatnego, ubezpieczenia, prawa emerytalne itp., uważa się za włączone

do umowy o pracę. Umowa o pracę na warunkach mniej korzystnych niż warunki układu zbiorowego jest sprzeczna z prawem.

2.3.2. Czas pracy

Maksymalny tygodniowy czas pracy

Średni maksymalny tygodniowy czas pracy w ciągu czteromiesięcznego okresu referencyjnego nie może przekraczać 48 godzin na każdy okres siedmiodniowy, włącznie z godzinami nadliczbowymi. Czas pracy jest w tym kontekście definiowany jako czas czynnej pracy. Maksymalny tygodniowy czas pracy może być uśredniany na podstawie układu zbiorowego gdy okres referencyjny nie przekracza 6 miesięcy. W wyjątkowych przypadkach okres ten można wydłużyć do 12 miesięcy.

Dzienny okres odpoczynku

Czas pracy w ciągu każdej 24-godzinnej doby musi być zorganizowany w taki sposób, by zapewnić co najmniej 11 kolejnych godzin odpoczynku dla pracownika. O ile to możliwe, dzienny czas odpoczynku powinien przypadać pomiędzy 23 a 6 rano. Niezgodne z prawem jest organizowanie przez pracodawcę dnia roboczego dłuższego niż 13 godzin. W przypadku, gdy szczególne okoliczności wymagają odstępstwa od zasad dotyczących dziennego okresu odpoczynku, stosuje się następujące zasady: jeżeli pracownicy zostaną wyraźnie poproszeni o przybycie do pracy przed upływem 11-godzinnego okresu odpoczynku, dopuszczalne jest odroczenie odpoczynku i przyznanie go w późniejszym okresie. Musi to nastąpić na takich warunkach, iż 1,5 godziny (praca w dzień) wolnego przysługuje za każdą godzinę skrócenia odpoczynku. Dopuszczalne jest wypłacenie ekwiwalentu 0,5 godziny (praca w dzień) prawa do czasu wolnego, jeżeli pracownik sobie tego życzy. Odstępstwo jest także dopuszczalne w przypadku pracy zmianowej. Jest tak za każdym razem, gdy pracownik zmienia zmianę i nie może skorzystać z dziennych i/lub tygodniowych okresów odpoczynku pomiędzy końcem jednej zmiany a początkiem następnej. W takim przypadku, dzienny czas odpoczynku może zostać skrócony do 8 godzin. Praca zmianowa jest definiowana jako dowolna metoda organizacji pracy na zmiany, w ramach której pracownicy zastępują się nawzajem na tym samym stanowisku pracy według określonego systemu, który może być ciągły lub przerywany.

Pracownicy są także uprawnieni do przerwy w pracy trwającej co najmniej 15 minut w ciągu dnia pracy przekraczającego 6 godzin. Przerwy na kawę i posiłek są uznawane za przerwy w pracy.

Tygodniowy dzień wolny

W każdym 7-dniowym okresie pracownik musi mieć przynajmniej jeden dzień wolny od pracy, co jest bezpośrednio związane z dziennym czasem odpoczynku. Poniedziałek jest pierwszym dniem tygodnia w tym ujęciu. Jeśli to możliwe, tygodniowy dzień wolny powinien przypadać w niedzielę. Również jeśli jest taka możliwość każdy pracownik danej spółki powinien mieć ten dzień wolny od pracy.

Jeżeli to konieczne, po konsultacji ze swoimi pracownikami, firma może odroczyć tygodniowy dzień wolny, w przypadku gdy szczególne przyczyny sprawiają, że taki wyjątek jest nie do uniknięcia. Jeżeli zachodzi szczególna potrzeba zorganizowania pracy w sposób, który wymaga odroczenia tygodniowego dnia wolnego, należy zawrzeć w tym zakresie szczególne porozumienie.

Pracownicy nocni

Pracownicy nocni to pracownicy, którzy pracują więcej niż trzy godziny pomiędzy godziną 23 a 6 rano regularnie w ramach swojej pracy. Pracodawcy są zobowiązani podejmować wszelkie rozsądne kroki dla zapewnienia, by „normalne” godziny pracy pracowników nocnych nie przekraczały 8 godzin w każdych 24 godzinach.

W przypadkach gdy praca nocna wiąże się ze szczególnymi zagrożeniami, silnym obciążeniem fizycznym lub psychicznym, zabroniona jest praca przez czas dłuższy niż 8 godzin w każdych 24 godzinach.

2.3.3. Urlop wypoczynkowy

Generalnie masz prawo do dwóch dni urlopu za każdy miesiąc. We wszystkich umowach o pracę zawarty jest przepis o płacy za okres urlopu. Minimalna kwota wynosi 10,17% ponad pensję podstawową. Kwota ta może być wypłacana miesięcznie na specjalny rachunek bankowy (orlofsreikningur). Może ona zostać doliczona do ostatniej wypłaty, jaką otrzymujesz przed odejściem na urlop. W czasie urlopu możesz otrzymywać swoją zwykłą płacę. Osobom pracującym w godzinach nadliczbowych, dodatkowa płaca wakacyjna może być wypłacana na ich rachunek lub może być wypłacana w momencie rozpoczęcia urlopu. Kwota ta może zostać wypłacona ryczałtowo w momencie wygaśnięcia umowy lub po zaprzestaniu pracy dla danej spółki. Nie zaleca się pobierania płacy wakacyjnej w ramach pensji miesięcznych.

Zgodnie z przepisami urlop roczny musi wynosić dwa dni za każdy miesiąc pracy. Jeżeli pracownik pracował przez rok, jest on uprawniony do rocznego urlopu i płacy wakacyjnej w wysokości 24 dni. Jeżeli pracownik pracował przez tylko część roku, prawo do płacy wakacyjnej przysługuje w wymiarze proporcjonalnym.

Dla celów przepisów urlopowych choroba, wypadek lub dzień wolny liczy się jako dzień roboczy. Według ustawy o urlopie macierzyńskim i rodzicielskim, okres wakacyjny należy zaliczyć jako czas pracy z pełnym prawem do uprawnień związanych z pracą.

Niedziele i inne dni wolne nie liczą się jako dni wakacji, podobnie jak pierwszych pięć sobót wakacji.

Okres wakacyjny trwa od 2 maja do 15 września. Pracodawca i pracownik uzgadniają okres urlopu rocznego. Pracodawca jest zobowiązany spełnić, o ile to możliwe, prośby pracownika dotyczące okresu wakacyjnego.

2.3.4. Wynagrodzenie za pracę

Zazwyczaj pensje są wypłacane miesięcznie, czasami tygodniowo. Pensje zazwyczaj deponowane są na rachunku bankowym pracownika. Płace za pracę wykonywaną nieregularnie mogą być wypłacane w gotówce. We wszystkich przypadkach, pracodawca jest zobowiązany doręczyć Ci pisemny lub wydrukowany pasek pensji, z liczbą godzin i godzinową stawkę płacy lub pensji miesięcznie. Pasek powinien także zawierać informacje na temat pobranych podatków, składki na fundusz emerytalny, opłat z tytułu członkostwa w związkach zawodowych itp.

Wysokość wynagrodzenia na Islandii określona jest w porozumieniach zawartych między związkami zawodowymi i pracodawcami (dotyczy to również pracowników pozostających poza związkiem zawodowym). Tego typu porozumienia odnoszą się do 90% rynku pracy. Pensje niższe niż określone w porozumieniu, są niezgodne z prawem. Minimalna pensja uzależniona jest od wykształcenia i doświadczenia zawodowego, dlatego istotne jest upewnienie się czy posiadamy ze

sobą wszystkie dokumenty potwierdzające odpowiednie kwalifikacje. Więcej informacji, w tym kontakt z lokalnym związkiem zawodowym, można uzyskać na stronie internetowej <http://www.asi.is>. Powszechnie przyjętą praktyką jest indywidualne negocjowanie wysokości wynagrodzenia oraz pozostałych warunków zatrudnienia z przyszłym pracodawcą. Wynagrodzenie takie nazywa się wynagrodzeniem rynkowym, jako że jego wysokość zdeteterminowana jest popytą i popytem na rynku pracy. Większość ludzi pracujących w sektorze prywatnym zarabia w przybliżeniu tyle ile wynoszą wynagrodzenia rynkowe. Zgodnie ze stopami związkowymi, minimalne wynagrodzenie dla pracownika niewykwalifikowanego to 137.752 ISK miesięcznie za pracę w pełnym wymiarze godzin (1129 euro, dane z maja 2008 r.). Przykładowe stawki związkowe oraz rynkowe – w nawiasie, podane w euro: robotnicy – 1129 (1557), handlowcy – 1701 (2644), pielęgniarki – 1762 (2954), inżynierowie – 1710 (4316).

2.4. Podatki

2.4.1 Podatek dochodowy od osób fizycznych

Osoby, które przyjeżdżają na Islandię do pracy, na czas określony, powinny zarejestrować się w Urzędzie Statystycznym w celu otrzymania islandzkiego numeru identyfikującego. Powinny one także ubiegać się o kartę podatkową w biurze Naczelnika Krajowej Izby Skarbowej.. **Obowiązek podatkowy – pobyt czasowy**

Osoby, które nie posiadają stałego zameldowania i znajdują się na Islandii z powodu zatrudnienia na czas określony, na przykład, na krócej aniżeli 6 miesięcy w ciągu dwunasto- miesięcznego okresu, mają ograniczony obowiązek do płacenia podatku od dochodów otrzymanych na Islandii. Dochodami nazywamy pobory uzyskane z pracy, dodatki płacowe i tp. Prawo do potrącenia podatku od takich poborów jest takie samo, jakiemu podlegają ci, którzy mają obowiązek do zapłaty pełnego podatku dochodowego. Chodzi tu o obowiązkowe składki na fundusz emerytalny, 4% od ogólnych poborów oraz dodatkowo, do 4% na dodatkowy fundusz emerytalny. Przy naliczaniu podatku brana jest pod uwagę osobista ulga podatkowa oraz ulga podatkowa dla marynarzy, pracujących przy połowach, nie zwraca się natomiast uwagi na zasiłki rodzinne lub wzrost oprocentowania, u tych, którzy obowiązek podatkowy mają ograniczony. Płacą oni 22,75% podatku dochodowego i 12,97% podatku na cele lokalne. W przypadku, kiedy pobyt przedłuża się do 6 miesięcy lub dłużej w ciągu dwunasto- miesięcznego okresu, obowiązek podatkowy jest nieograniczony i w takim przypadku należy płacić podatek dochodowy od wszystkich dochodów, obojętnie z jakiego źródła one pochodzą. Podczas nakładnia podatku regulamin jest taki sam, jak w przypadku osób, które mają stałe miejsce zamieszkania na Islandii, natomiast podatek na cele lokalne nalicza się w sposób, jaki podano powyżej. Szczegółowe informacje o regulaminie dotyczącym nakładania podatku, w języku angielskim, znajdują się na stronie internetowej <http://www.rsk.is>, "Income and capital taxation in Iceland".

Oplata podatkowa

Podstawa do naliczenia podatku, to pobory pozostałe po odciążeniu składek na fundusz emerytalny. Podatek od dochodów oraz podatek na cele lokalne są częścią płaconego podatku, w roku 2008 podatek ten wynosi 35,72%. Oplata podatkowa jest odciągana od poborów przy każdej wypłacie. Brana jest pod uwagę osobista ulga podatkowa, która w roku 2008 wynosi 34.034 koron miesięcznie, a także ulga dla marynarzy, która w roku 2008 wynosi 874 koron dziennie. Pracodawca jest zobowiązany do odprowadzenia podatku pracownika, a do tego, aby mógł on wziąć pod uwagę ulgę podatkową, musi mieć w swoim posiadaniu kartę podatkową każdego

pracownika. Bardzo ważne jest przechowywanie kwitów na otrzymane pobory, są one potwierdzeniem, że pracodawca potrącił podatek od naszych poborów.

Urząd Podatkowy – wyliczenie
Przykład na wyliczenie podatku:

Pobory miesięczne	150.000
4% potrącenie na fundusz emerytalny, co daje	6.000
Podstawa do naliczenia podatku, to	144.000
Podatek w 2008 roku wynosi 35,72% x 144.000	51.437
Od tego odejmuje się osobistą ulgę podatkową	<u>34.034</u>
I dlatego potrącony podatek dochodowy od poborów wyniósł	<u>17.403</u>
Pobory netto po odtrąceniu podatku i składek na fundusz emerytalny wynoszą	126.597

Karta podatkowa

Osoby, które przyjeżdżają na Islandię na pobyt tymczasowy i otrzymały w Urzędzie Statystycznym numer identyfikacyjny, otrzymają kartę podatkową u Naczelnika Krajowej Izby Skarbowej. Egzemplarz do wypełnienia z taką prośbą, to RSK 14.04, który można także otrzymać na stronie internetowej www.rsk.is. Karta podatkowa daje ci prawo do otrzymania osobistej ulgi podatkowej w czasie twego pobytu. Czas pobytu wylicza się na podstawie danych z Urzędu Statystycznego. Jest on liczony od dnia przyjazdu na Islandię do czasu opuszczenia kraju. Do czasu pobytu zalicza się normalne wyjazdy z kraju, na przykład na urlop lub inne. Kartę podatkową powinniśmy natychmiast przedłożyć naszemu pracodawcy, zaraz w pierwszych dniach pracy, aby mógł on wykorzystać ją do naliczenia podatku przy pierwszej wypłacie. W przypadku, kiedy pracodawca nie posiada naszej karty podatkowej, przy naliczaniu podatku nie może brać pod uwagę ulgi podatkowej, która się nam należy.

Rozliczenie - zeznanie podatkowe

Na Islandii wyróżnia się dziewięć okręgów podatkowych, a w każdym pracuje Naczelnik Urzędu Podatkowego. Rozliczenie podatkowe należy przedłożyć w odpowiednim Urzędzie Podatkowym, co najmniej tydzień przed wyjazdem. Formularz do rozliczenia RSK 1.13 możemy otrzymać w biurze urzędu podatkowego lub na stronie internetowej www.rsk.is. Na rozliczeniu powinien znajdować się nasz adres za granicą albo imię i nazwisko naszego przedstawiciela na Islandii. W przypadku nie złożenia rozliczenia podatkowego przed wyjazdem, można to zrobić później na papierze i wysłać listem, lub też w komputerze na stronie internetowej Naczelnika Państwowej Izby Skarbowej (ríkisskattstjóra), www.rsk.is. Do wykonania tego elektronicznie potrzebny jest nam kod. Możemy go otrzymać również na www.rsk.is. Osoby, które zamierzają robić to elektronicznie,

mogą później uzyskać, używając tego samego kodu, rozliczenie końcowe i kwit podatkowy na stronie www.rsk.is. Kod otrzymamy na www.skattur.is.

Nalożenie podatku

Nalożenie podatku zachodzi pod koniec lipca następnego roku, po roku podatkowym. W przypadku nie złożenia zeznania podatkowego nalożenie podatku związane jest z przewidywanymi dochodami i podatek naliczany jest na podstawie tych przewidywań.

Skargi i odwołania

Czas na odwołanie od nalożonego podatku wynosi 30 dni od daty podania do wiadomości. Odwołanie należy składać do Naczelnika odpowiedniego Urzędu Podatkowego. Od decyzji Naczelnika urzędu można się odwołać do komisji podatkowej, w ciągu trzech miesięcy od daty wydania decyzji Naczelnika.

Egzekwowanie opłat podatkowych

Naczelnik Urzędu Celnego w Reykjavíku zajmuje się egzekwowaniem opłat podatkowych w Reykjavíku. Poza Reykjavíkiem zajmują się tym naczelnicy odpowiednich okręgów.

Adresy wymienionych wyżej urzędów

Naczelnik Krajowej Izby Skarbowej (Ríkisskattstjóri) | Laugavegur 166 | 150 Reykjavík
Tel: 563 1100 | Fax 562-4440 | Adres internetowy rsk@rsk.is | Strona internetowa: www.rsk.is

Naczelnik Urzędu Podatkowego w Reykjavíku (Skattstjórinn í Reykjavík) | Tryggvagata 19
150 Reykjavík | Tel: 560 3600 | Fax 552 9576 | Adres internetowy reykjavik@skr.is
Strona internetowa: www.skr.is

Naczelnik Urzędu Podatkowego okręgu Reykjanes (Skattstjórinn í Reykjanesumdæmi)
Suðurgata 14 | 220 Hafnarfjörður | Tel: 515 2900 | Fax 565 2699
Adres internetowy reykjanes@skattur.is | Strona internetowa: www.skarnes.skattur.is

Naczelnik Okręgu Zachodniego (Skattstjóri Vesturlandsumdæmis) | Stillholt 16-18 | 300 Akranes
Tel: 430 2900 | Fax 430 2929 | Adres internetowy vesturland@skattur.is

Naczelnik Okręgu Fjordów Zachodnich (Skattstjóri Vestfjarðaumdæmis) | Hafnarstræti 1-3
400 Ísafjörður | Tel: 450 3500 | Fax 450 3501 | Adres internetowy vestfiridir@skattur.is

Naczelnik Okręgu Północno-Zachodniego (Skattstjóri Norðurlandsumdæmis vestra) | Túngata 3
580 Siglufjörður | Tel: 467 1576 | Fax 467 1857 | Adres internetowy nordurland.vestra@skattur.is

Naczelnik Urzędu Północno-Wschodniego (Skattstjóri Norðurlandsumdæmis eystra)
Hafnarstræti 95 | 600 Akureyri | Tel: 460 0900 | Fax 460 0901
Adres internetowy nordurland.eystra@skattur.is

Naczelnik Okręgu Wschodniego (Skattstjóri Austurlandsumdæmis) | Selás 8 | 700 Egilsstöðum
Tel: 470 1300 | Fax 471 1395 | Adres internetowy austurland@skattur.is

Naczelnik Urzędu Podatkowego w Okręgu Południowym (Skattstjóri Suðurlandsumdæmis)
Vegskálar 1 | 850 Hellu | Tel: 488 5500 | Fax 487 5844 | Adres internetowy sudurland@skattur.is

Naczelnik Urzędu Podatkowego w Vestmannaeyjar (Skattstjórinn í Vestmannaeyjum)
Heiðarvegur 15 | 900 Vestmannaeyjar | Tel: 481 1460 | Fax 481 3025
Adres internetowy eyjar@skattur.is

Urząd Statystyczny (Þjóðskrá) | Borgartún 24 | 150 Reykjavík | Tel: 569 2900 | Fax 569 2929

Urząd d/s obcokrajowców (Útlendingastofnun) | Skógarhlíð 6 | 105 Reykjavík | Tel: 510 5400
Fax 510 5405 | Adres internetowy utl@utl.is | Strona internetowa: www.utl.is

Urząd d/s Pracy (Vinnumálastofnun) | Hafnarhús Tryggvagata | 150 Reykjavík | Tel: 515 4800
Fax 511 2520

2.4.2. Podatek VAT

Podstawowa stawka VAT wynosi 24,5%, przy czym podatek VAT od towarów oraz/lub usług eksportowanych podlega zwrotowi przy eksporcie. Stawka podatku VAT na produkty spożywcze (nie wszystkie) wynosi 14%.

2.4.3. Inne podatki i opłaty lokalne

Składki na Fundusz Budowlany Osób Starszych

Wszystkie osoby fizyczne w wieku od 16 do 69 roku życia podlegające obowiązkowi rozliczenia krajowego podatku dochodowego są również zobowiązane do wniesienia składki na Fundusz Budowlany Osób Starszych, pod warunkiem, iż podstawa naliczenia podatku dochodowego wynosi 809.611 ISK lub więcej.

Podatek od wartości majątku

Osoby fizyczne podlegają podatkowi od wartości majątku.

Podstawą opodatkowania podatkiem od wartości majątku jest łączna wartość majątku osoby fizycznej na koniec roku podatkowego minus zobowiązania. Podstawa opodatkowania małżeństw lub osób wspólnie zamieszkałych i wspólnie się rozliczających jest równo dzielona pomiędzy te osoby i każda z nich rozlicza się osobno.

Osoba fizyczna może dokonać odliczeń od majątku podlegającego opodatkowaniu. Odliczenia te obejmują aktywa w formie lokat bankowych oraz w instytucjach depozytowych, obligacje skarbu państwa oraz powiązane instrumenty dłużne oraz akcje w określonej wysokości, w stopniu w jakim przekraczają one łączną sumę zobowiązań, pod warunkiem iż aktywa te nie są związane z podmiotem gospodarczym lub niezależnie prowadzoną działalnością gospodarczą.

Aktywa i zobowiązania związane z podmiotem gospodarczym lub niezależnie prowadzoną działalnością gospodarczą należy zgłosić w sposób opisany w sekcji „Podmioty gospodarcze”.

Osoby posiadające status nierezydenta podlegają podatkowi od wartości majątku od nieruchomości znajdujących się w Islandii, tak samo jak rezydenci. Stawki obowiązują w takiej samej wysokości jak dla rezydentów, przy zwolnieniu takiej samej części podstawy opodatkowania.

2.5. Zabezpieczenie społeczne

2.5.1. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych – beneficjenci i warunki uzyskania

2.5.1.1. Emerytura

Emerytura jest wypłacana wszystkim osobom w wieku 67 lat i starszym, niezależnie od ich klasy lub stanu cywilnego. Mężczyznom i kobietom przysługują te same prawa w tym zakresie. Aby mieć prawo do emerytury, dana osoba musi mieszkać na Islandii przez minimum trzy lata w wieku od 16 do 67 lat. Pełna emerytura jest wypłacana osobom, które mieszkały na Islandii przez co najmniej 40 lat w wieku pomiędzy 16 a 67 lat. W przypadku krótszych okresów zamieszkania, emerytura ulega proporcjonalnemu skróceniu. Innymi słowy, kwota emerytury jest proporcjonalna do okresu zamieszkania. Kwota emerytury jest uregulowana prawnie. Płatności z ubezpieczeń społecznych uwzględniają jednak zmiany Indeksu Cen Konsumpcyjnych. Emerytura składa się z emerytury podstawowej i uzupełniającej. Wszyscy emeryci uprawnieni są do emerytury podstawowej i uzupełniającej. Na wysokości wypłacanego świadczenia mają jednak wpływ różne czynniki, takie jak stan cywilny i dochód.

Jeżeli pracujesz w dwóch lub więcej krajach UE/EOG, możesz połączyć składki na państwowy system emerytalny zapłacone w każdym z państw, aby uzyskać uprawnienia do emerytury państwowej. O więcej informacji powinieneś zwrócić się do własnej administracji ds. ubezpieczeń społecznych. Ponadto, obowiązkowo każdy pracownik wpłaca 4% płac na fundusz emerytalny, podczas gdy pracodawca wpłaca 6%. Gdy przejdziesz na emeryturę, administracja ds. ubezpieczeń społecznych w twoim kraju pochodzenia, sprawdzi twoje prawa w innych państwach EOG i będzie zarządzać przekazywaniem emerytur do Ciebie.

Więcej informacji:

Tryggingastofnun Ríkisins

Laugavegi 114
IS-150 Reykjavík,
Tel.: +354-560 4400
<http://www.tr.is>

2.5.1.2. Świadczenia na wypadek choroby

Dzienne świadczenia chorobowe stanowią jedną z części ubezpieczenia zdrowotnego. W przypadku gdy dana osoba nie była zdolna do pracy przez tak długi okres, że jej płace ustalone na mocy układu zbiorowego wygasły, może ona być uprawniona do dziennych świadczeń chorobowych na mocy ubezpieczenia zdrowotnego za okres niezdolności do pracy. To samo dotyczy wszystkich osób i jest uregulowane prawnie.

2.5.1.3. Świadczenia z tytułu macierzyństwa

Świadczenie macierzyńskie/ojcowskie (undirfyrirsögn)

Osoby, które pracowały na islandzkim rynku pracy przez co najmniej sześć miesięcy bezpośrednio poprzedzających pierwszy dzień urlopu macierzyńskiego/ojcowskiego, są uprawnione do płatności z tytułu narodzin dziecka z Funduszu Urlopow Macierzyńskich/Ojcowskich, a także do urlopu z pracy na ustalony okres czasu. Ma to zastosowanie zarówno do kobiet, jak i do mężczyzn.

Kwota takich płatności stanowi określony ułamek płac danej osoby. Fundusz Urlopów Macierzyńskich/Ojcowskich jest finansowany ze składek ubezpieczeniowych pobieranych od pracodawców. Osoby, które nie pracowały na Islandii, lecz niezależnie od tego, zamieszkiwały w tym kraju przez 12 kolejnych miesięcy, są także uprawnione do płatności minimalnych, zwanych zasiłkami macierzyńskimi/ojcowskimi ze skarbu państwa z tytułu narodzin dziecka. Państwowy Instytut Ubezpieczeń Społecznych administruje wypłatą zasiłków macierzyńskich/ojcowskich ze skarbu państwa, a także wypłatami z Funduszu Urlopów Macierzyńskich/Ojcowskich.

Jeżeli pracujesz na Islandii przez co najmniej miesiąc przed urodzeniem i przenosisz prawa do świadczenia macierzyńskiego z innego państwa EOG (na mocy dokumentów z serii E-), otrzymasz świadczenie macierzyńskie wynoszące co do zasady 80% twojego dochodu w ciągu ostatnich 12 miesięcy. W przypadku pracy na co najmniej pół etatu wysokość świadczenia wynosi nie mniej niż 103.869 ISK oraz nie więcej niż 535.700 ISK miesięcznie, gdy posiadamy wyższe przychody. Ponadto osoby nieaktywne zawodowo oraz pracujące na mniej niż ćwierć etatu otrzymują kwotę w wysokości 45.324 ISK miesięcznie. Urlop macierzyński może potrwać łącznie do 9 miesięcy. Każdy rodzic ma do swojej dyspozycji 3 miesiące urlopu oraz kolejne 3 miesiące, które mogą rozdysponować między siebie według własnej potrzeby. Aby ubiegać się o świadczenia macierzyńskie rodzice powinni złożyć wniosek do Państwowego Instytutu Ubezpieczeń Społecznych 6 tygodni przed oczekiwaną datą narodzin dziecka.

Dalsze informacje na temat praw dotyczących ubezpieczenia zdrowotnego i świadczeń w tym zakresie są dostępne w kilku językach na stronie Państwowego Instytutu Ubezpieczeń Społecznych: <http://www.tr.is>.

2.5.1.4. Renta z tytułu niezdolności do pracy

Kto jest uprawniony do uzyskania renty?

Osoby w wieku od 16 do 67 roku życia będące rezydentami Islandii od przynajmniej trzech lat przed złożeniem wniosku mają prawo do otrzymania renty z tytułu niezdolności do pracy (örorkulífeyrir) w razie orzeczenia stałej niezdolności na poziomie 75% w wyniku rozpoznanej choroby lub niepełnosprawności. Status rezydenta odnosi się do stałego pobytu zgodnie z przepisami ustawy o stałym pobycie.

Wysokość renty

Renta z tytułu niezdolności do pracy za krótsze okresy jest obliczana proporcjonalnie do okresu zamieszkania.

Renta z tytułu niezdolności do pracy składa się z renty podstawowej (grunnlífeyrir) oraz dodatku dochodowego (tekjutrygging).

Wysokość zarówno renty podstawowej, jak i dodatku dochodowego oblicza się na podstawie dochodu.

Renta podstawowa

Podstawowa renta z tytułu niezdolności do pracy ulega zmniejszeniu jeśli roczny dochód osób lub małżonków będących rencistami z tytułu niezdolności do pracy przekracza określony poziom. Renta jest wypłacana na takich samych zasadach jak emerytura. Dochody wykorzystywane do obliczenia renty nie obejmują pozostałych świadczeń z ubezpieczenia społecznego, dochodów z funduszy emerytalnych, świadczeń z ustawy o pomocy społecznej i zasiłków mieszkaniowych.

Dodatek do renty

Jeśli dochód osoby otrzymującej rentę z tytułu niezdolności do pracy nie przekracza określonej kwoty w stosunku rocznym, osoba ta jest uprawniona do dodatku do renty podstawowej. Jeśli

rencista posiada dochód wyższy od określonej kwoty rocznej, dodatek jest zmniejszany o równowartość 45% nadwyżki dochodu. Szczególne zasady są stosowane dla par, gdzie jeden z partnerów otrzymuje rentę lub gdy łączny dochód pary przekracza określoną kwotę roczną. Dochody wykorzystywane do obliczenia dodatku nie obejmują świadczeń z ubezpieczenia społecznego, zasiłków mieszkaniowych, świadczeń z ustawy o pomocy społecznej oraz zasiłków udzielanych przez władze lokalne.

Jeśli dochód osiąga określoną wysokość, prawo do renty zostaje cofnięte.

Dodatek na dziecko

Osoby otrzymujące rentę mają prawo pobierać dodatek na każde dziecko. Renta na dziecko jest wypłacana dla dzieci w wieku poniżej 18 roku życia, jeśli rodzic jest rencistą, pod warunkiem, iż dziecko lub dowolny z jego rodziców zamieszkuje w Islandii od przynajmniej trzech lat przed złożeniem wniosku. Jeśli oboje z rodziców są rencistami, przysługuje im renta na dziecko w podwójnej wysokości.

Jak złożyć wniosek o rentę?

Wnioskodawca składa standardowy formularz do departamentu emerytalnego SSI. Lekarz wnioskodawcy wypełnia raport medyczny i przesyła go do SSI. Ponadto, wnioskodawca jest zobowiązany wypełnić kwestionariusz dotyczący posiadanych zdolności.

Ocena stopnia niezdolności do pracy

Komisja Medyczna dokonuje oceny stopnia niezdolności wnioskodawcy do pracy zgodnie ze standardem opracowanym przez Departament Medyczny SSI w oparciu o następstwa rozpoznanej choroby lub niepełnosprawności. Standard ten jest publikowany w rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej. Komisja Medyczna może również uwarunkować przeprowadzenie oceny stopnia niezdolności do pracy od skierowania wnioskodawcy na badanie możliwości rehabilitacji i ukończenia programu rehabilitacji.

Wypłata świadczeń

Świadczenia są wypłacane z góry pierwszego dnia każdego miesiąca.

Składki

Koszt ubezpieczenia rentowego jest ponoszony przez Skarb Państwa z jego przychodów, tj. podatku od wynagrodzeń pracowniczych.

2.5.1.5. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

Komu przysługuje ubezpieczenie od wypadków przy pracy?

Ubezpieczenie od wypadków przy pracy obejmuje pracowników zatrudnionych w Islandii, za wyjątkiem obcokrajowców pełniących obowiązki służbowe w imieniu obcych rządów oraz obcokrajowców będących współpracownikami takich urzędników. Praca na pokładzie islandzkiego statku morskiego lub powietrznego będącego własnością lub eksploatowanego przez stronę islandzką równa się pracy w Islandii, o ile wynagrodzenia są wypłacane w Islandii. Ubezpieczenie pokrywa również osoby samodzielnie zatrudnione.

Osoby pracujące w gospodarstwie domowym mogą zapewnić sobie prawo do ubezpieczenia od wypadków przy pracy w odniesieniu do prac wykonywanych w domu, wnioskując w tym temacie na zeznaniu podatkowym na początku każdego roku.

Co obejmuje ubezpieczenie?

Ubezpieczenie od wypadków przy pracy obejmuje wypadki podczas pracy, stażu, prac ratowniczych oraz wszystkich formach szkolenia sportowego, przy wystawach i podczas zawodów sportowych organizowanych przez uznany klub sportowy pod kontrolą trenera.

Uznaje się, że osoba jest w pracy, gdy znajduje się w pomieszczeniach roboczych w chwili, w której osoba ta powinna pracować, korzysta z przerw na posiłki lub kawę, jest w delegacji zleconej przez przedsiębiorstwo oraz w trakcie dojazdów do i z pracy.

Ubezpieczenie również obejmuje choroby spowodowane przez szkodliwe działanie substancji, promieniowanie lub inne podobne warunki utrzymujące się przez maksymalnie kilka dni, które są powiązane z zatrudnieniem.

Świadczenia

Świadczenia obejmują:

- pomoc medyczną,
- zasiłki dzienne,
- zasiłki dla osób niepełnosprawnych,
- odprawę pośmiertną.

Pomoc medyczna

Jeśli wynikiem wypadku przy pracy jest choroba lub utrata zdolności do pracy na okres dziesięciu dni lub dłużej, konieczne koszty leczenia są pokrywane z ubezpieczenia.

Zasiłki dzienne

Zasiłki dzienne (slysadagpeningar) są płatne od ósmego dnia po wypadku włącznie, pod warunkiem, że poszkodowany nie jest w stanie pracować od przynajmniej 10 dni. Zasiłki dzienne są wypłacane do chwili, gdy poszkodowany jest w stanie pracować, zostanie uznany za niepełnosprawnego lub do chwili zgonu, jednakże nie dłużej niż przez okres 52 tygodni.

Zasiłki dla osób niepełnosprawnych

Jeśli wynikiem wypadku jest trwałe kalectwo w stopniu 75% lub wyższym, poszkodowany ma prawo do pełnej renty. Wpłaty za trwałe kalectwo poniżej 75% są dokonywane proporcjonalnie do stopnia kalectwa. Jeśli utrata zdolności nie przekracza 50%, SSI może wypłacić zasiłek ryczałtowy równy rencie dla danej osoby za określoną liczbę lat.

Gdy stopień kalectwa przekracza 50%, udziela się zapomogi dla małżonka oraz/lub dzieci poniżej 18 wieku utrzymywanych przez beneficjenta w chwili wypadku, zgodnie z określonymi warunkami.

Odprawy pośmiertne

Jeśli wynikiem wypadku jest śmierć w ciągu dwóch lat od wypadku, wypłaca się odprawę pośmiertną (dánarbætur vegna slysa) według określonych postanowień.

Wdowa/wdowiec otrzymuje miesięczną rentę na okres ośmiu lat.

Wypłacana jest również renta na każde dziecko. Świadczenia dla niepełnosprawnych nieletnich w wieku powyżej lat 16 znajdujących się na utrzymaniu zmarłego w chwili wypadku są również wypłacane w stopniu, w jakim dziecko było utrzymywane przez zmarłego.

Wnioskowanie o świadczenia

W razie wypadku, który może być podstawą do wypłaty świadczeń z ubezpieczenia od wypadków przy pracy, pracodawca lub w razie jego nieobecności, ubezpieczony winien niezwłocznie zgłosić zdarzenie na policję lub inny kompetentny organ (do SSI w Reykjavíku) w formie przewidzianej przez SSI. Policja przekazuje raport do SSI wraz z wymaganymi informacjami.

Niezgłoszenie wypadku przez osobę, która jest do tego zobowiązana, nie uniemożliwia poszkodowanemu lub jego krewnym dochodzenia świadczeń w ciągu jednego roku od chwili wypadku. Świadczenia mogą zostać wypłacone nawet po upływie roku w razie jasnych okoliczności, które nie utrudniają gromadzenia dowodów.

Składki

Koszt ubezpieczenia od wypadków przy pracy jest pokrywany z przychodów państwa z podatków od wynagrodzeń, składek oraz rocznych składek przypisanych w budżecie państwa.

2.5.2. Inne świadczenia socjalne – beneficjenci i warunki uzyskania

2.5.2.1. Świadczenia rodzinne

Zasiłki rodzinne

Komu przysługują?

Zasiłki rodzinne są wypłacane na dzieci w wieku do lat 16, posiadające status rezydenta i znajdujące się na utrzymaniu osób podlegających nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w Islandii zgodnie z obowiązującym prawem podatkowym.

Zasiłki

Zasiłki na dziecko są określane i wypłacane na podstawie dochodu oraz majątku zadeklarowanego za poprzedni rok. Zaliczki są przekazywane 1 lutego i 1 maja każdego roku. Roczna kwota zależy od wieku dziecka oraz tego, czy jego rodzice są małżonkami, osobami wspólnie zamieszkałymi lub osobami samotnie wychowującymi dziecko. Jeśli dochód brutto przekracza określoną kwotę, zasiłki są zmniejszane według określonych zasad.

2.5.2.2. Świadczenia z tytułu bezrobocia

Zasady nabywania zasiłku dla bezrobotnych w Islandii

Jeżeli zostaniesz na Islandii bezrobotnym, możesz zarejestrować się w lokalnym urzędzie pracy, (Vinnuðilun) który może Ci pomóc. Minimalny okres wymagany do uzyskania uprawnień do otrzymania zasiłku dla bezrobotnych wynosi 3 miesiące płatnej pracy na co najmniej ćwierć etatu w ciągu ostatnich 12 miesięcy, co uprawnia Cię do jednej czwartej stawki podstawowej (z dniem 1 lutego 2008 r. podstawowa stawka wynosi 136.015 ISK). Zwróć uwagę, że jeżeli przywieziesz ze sobą formularz E-301, który potwierdzi fakt, że pracowałeś w Polsce na pełen etat, przez 12 miesięcy, będziesz miał prawo do skorzystania na Islandii z pełnych świadczeń. Zostanie Tobie przyznany zasiłek na okres 3 miesięcy, w wysokości 70% zarobków, które otrzymywałeś przez ostatnie 6 miesięcy (jednakże nie więcej niż 220.729 ISK miesięcznie). Osoby bezrobotne powinny potwierdzać swój status kontaktując się z lokalnym urzędem pracy raz w miesiącu wysyłając e-mail lub telefonicznie. Niezbędne jest również osobiste stawiennictwo w urzędzie i potwierdzenie gotowości do podjęcia pracy. Urzędy pracy otwarte są dla interesantów od poniedziałku do piątku w godzinach od 9:00 do 15:30.

Transfer zasiłku dla bezrobotnych z Polski do Islandii

Osoby otrzymujące zasiłek dla bezrobotnych we własnym kraju, które pobierały ten zasiłek przez okres co najmniej czterech tygodni, mogą w dalszym ciągu otrzymywać go przez okres do trzech miesięcy, poszukując pracy na Islandii. Jako osoba poszukująca pracy z zasiłkiem dla bezrobotnych, musisz zgłaszać się osobiście do urzędu pracy co tydzień w celu wykazania, że poszukujesz jej aktywnie.

Powinieneś poinformować właściwą administrację w swoim kraju o zamiarze poszukiwania pracy w innym kraju, a także o dacie swojego wyjazdu.

Twoja administracja ds. zasiłków dla bezrobotnych ustali, czy spełnione są warunki i wyda Ci przed wyjazdem formularz do doręczenia lokalnemu urzędowi pracy na Islandii (Vinnuðmiðlun) niezwłocznie po przyjeździe, nie później niż w ciągu 8 dni od przyjazdu. Formularz ten (E303) zabezpiecza wypłatę twojego zasiłku dla bezrobotnych na Islandii.

Dyrekcja Pracy zarządza Islandzkim Funduszem Ubezpieczeń od Bezrobocia
<http://www.vinnuðmiðlun.is>.

2.5.3. Adresy stron internetowych zawierających więcej informacji z powyższego zakresu

<http://eng.felagsmálaráðuneyti.is> – Ministerstwo Spraw Socjalnych

2.6. Centrum Wielokulturowe

Centrum świadczy bezpłatne usługi w zakresie pomocy adwokackiej dla emigrantów w Islandii. Ponadto udziela informacji osobom potrzebującym pomocy w różnych sprawach np.: gdzie można otrzymać islandzki numer ewidencyjny (kennitala) czy wszelkiego rodzaju druki niezbędne do przedłożenia w instytucjach publicznych. Centrum posiada również informacje związane z takimi sprawami jak: pozwolenie na pobyt, ubezpieczenie, szkoły, mieszkania i inne, które dotyczą Twoich podstawowych praw. Centrum zatrudnia prawnika, który prowadzi bezpłatne porady prawne. Jeśli istnieje podejrzenie, że Twoje prawa zostały naruszone możesz skorzystać z porady prawnej. Ponadto Centrum oferuje usługi w zakresie tłumaczeń w ponad 50 językach (również w języku polskim), a także oferuje kursy języka islandzkiego dla emigrantów.

Centrum Wielokulturowe

Hverfisgata 18

101 Reykjavik, Iceland

<http://www.ahus.is>

e-mail: info@ahus.is

Tel: 00 354 530 9300 , Fax. 00 354 530 9301

Biuro czynne jest od poniedziałku do czwartku w godzinach od 09:00-17:00, w piątek w godzinach od 09:00-15:00.

Data przygotowania informacji:

Wrzesień 2008 r.

Osoba przygotowująca informacje:

Wojciech Janisiewicz Doradca EURES WUP w Toruniu